

Bài 26

Học xong bài này, em sẽ:

- Biết cách tìm hiểu môi trường tự nhiên qua tài liệu và tham quan địa phương.
- Yêu thiên nhiên, có ý thức bảo vệ thiên nhiên.

THỰC HÀNH: TÌM HIỂU MÔI TRƯỜNG TỰ NHIÊN ĐỊA PHƯƠNG

1. Gợi ý một số nội dung

Học sinh có thể chọn một trong các nội dung sau:

a) Nội dung 1: Địa hình

- Đặc điểm chung
- Các dạng địa hình chính
- Mối quan hệ giữa địa hình với các thành phần tự nhiên khác (khí hậu, sông ngòi, đất trồng, sinh vật,...)

b) Nội dung 2: Khí hậu

- Đặc điểm chung
- Các nét đặc trưng của khí hậu (nhiệt độ, độ ẩm, lượng mưa, gió,...)
- Mối quan hệ giữa khí hậu và các thành phần tự nhiên khác (địa hình, sông ngòi, đất trồng, sinh vật)

c) Nội dung 3: Sông ngòi

- Mạng lưới sông ngòi
- Đặc điểm chính của sông ngòi (hướng dòng chảy, mùa lũ – mùa cạn)
- Mối quan hệ giữa sông ngòi với các thành phần tự nhiên khác (địa hình, khí hậu,...)

d) Nội dung 4: Đất

- Các loại đất. Đặc điểm chung của đất
- Phân bố đất ở địa phương
- Mối quan hệ giữa đất với các thành phần tự nhiên khác (địa hình, khí hậu, sông ngòi,...)

đ) Nội dung 5: Sinh vật

- Hiện trạng thảm thực vật tự nhiên (đặc biệt là độ che phủ)
- Các loài động vật hoang dã
- Mối quan hệ giữa thực vật với động vật, giữa sinh vật với các thành phần tự nhiên khác (khí hậu, đất)

Hình 1. Ngã ba sông
Vĩnh Điện – Thu Bồn,
Quảng Nam

2. Cách thức tiến hành

a) Thành lập nhóm và lựa chọn nội dung

b) Phân công nhiệm vụ cho các thành viên trong nhóm

c) Xác định thời gian và địa điểm tham quan ở địa phương

d) Thu thập tài liệu và xử lý tài liệu

- Thu thập tài liệu qua sách vở, mạng internet, cơ quan phụ trách vấn đề ở địa phương.
- Tham quan, tìm hiểu thực tế địa phương.
- Tìm hiểu qua người dân địa phương (phương pháp xã hội học).
- Phân tích, tổng hợp, so sánh các kết quả đã tìm hiểu được.

đ) Viết báo cáo

– Viết báo cáo

Từ các tài liệu đã có, viết báo cáo theo gợi ý (nên viết ngắn gọn, súc tích):

- + Nêu ý nghĩa của việc tìm hiểu môi trường.
  - + Nêu hiện trạng và nguyên nhân.
  - + Một số giải pháp.
- Trình bày báo cáo
- + Phân công người báo cáo trước lớp.
  - + Chuẩn bị nội dung kèm theo: tranh ảnh, bảng số liệu, biểu đồ.

Hình 2. Ruộng bậc thang ở Lào Cai, Việt Nam

CÂU HỎI VÀ BÀI TẬP CHƯƠNG

1. Em hãy vẽ sơ đồ thể hiện các nội dung đã học ở chương 6.
2. Em hãy tìm hiểu thông tin về loại đất chủ yếu có ở nước ta. Nêu một số biện pháp để tăng hiệu quả sử dụng và bảo vệ đất ở địa phương.
3. Thực vật và động vật ở vùng cực có những đặc điểm gì để thích nghi với điều kiện sống khắc nghiệt?
4. Nêu mối quan hệ giữa khí hậu – thực vật – động vật trong rừng mưa nhiệt đới.
5. Sưu tầm tài liệu về một số loài động vật quý hiếm ở nước ta có nguy cơ tuyệt chủng (Ví dụ: Sếu đầu đỏ...). Nêu biện pháp bảo vệ các loài động vật tự nhiên.

Sếu đầu đỏ

Voi châu Phi